

మంత్ర పుష్పం

“పాపం! - చిట్టిరాలిపోయిందిరా!” అన్నాడు, మొన మొన్ననే కాంగ్రెసు సంఘంలో కృత్యాద్యవస్థమీద సభ్యుడుగా జొరబడ్డ, మా పంతులు:

“ఎప్పుడు?” అని మేం నలుగురం అడిగాము, గొంతులు బిగిసి;

“వారం రోజులయింది!” అని జవాబు ఎక్కడో నూతిలోంచి వచ్చినట్టు!

“బ్రతికి ఎందర్నో సుఖపెట్టింది! పోయి తాను సుఖపడుతుంది” అంటూ మాలో ఒకడి నిట్టూర్పు!

“ఆ బ్రతుక్కి చచ్చిపోవడంకన్న సుఖమేముంది? తెరిపి ఏముంది? - అదృష్టవంతురాలు!” అని మరొకడి సాకారం?

“అవును, దాని బ్రతుకంతా చచ్చినచావే! అది కాగా నెట్టుకొచ్చింది కాని, మరో ఆడదైతే-”

“మరో ఆడదానికి అంత దమ్ముంటుందా? - గట్టిగా చెడిపోయేందుకన్నా నిష్పంటూ ఒకటి ఉండాలి!”

చిట్టి బ్రతికి ఉన్నప్పుడు, ఎవరన్నా ఇలా నోరెత్త గలిగారా? - ఎవడికి గుండెలున్నాయ్ -
- ఎవరెల్లా మాట్లాడినా, మొత్తానికి అందరమూ చిట్టి స్వర్గానికి చేరుకున్నందుకు - సాదా స్వర్గం కాదు, పచ్చి వీరస్వర్గం - ఎంతో వాపోయినాము. మా విచారం చిట్టిపోయిందని కాదు: సరిగ్గా ఆ వేళకే - ఎప్పుడూ ఊళ్ళోనే ఉట్టి కట్టుకుని ఊరేగే బడుద్దాయిలం యావన్నందీ - ఏదో మునిగిపోయినట్లు - ఎవరమూ ఊళ్లో లేకుండా పోయినందుకు; ఆ వైభవం కళ్ళారా చూసే భాగ్యం లేకపోయినందుకు;

చిట్టి భౌతిక శరీర లేశానికి, వీరాధి వీరోచిత మర్యాదలు జరిగినవి. త్రివర్ణపతాకాన్ని కప్పి, కాంగ్రెసు వాలంటీర్లు, రెండోరకం నాయకులూ జయజయ నినాదాలతో బారులుతీరి ముందు నడవగా, చిట్టి పితృవనానికి పయనించింది; మంచిగంధపు ధూళిలో మలిగిపోయింది;

ఈ మర్యాదలో మర్మం, - మా ఊరి వారికి - అందులోనూ ఇంగితమున్న కొందరికి - కాని - అర్థం కాదు: విన్నవాళ్ళూ, - పత్రికలో చదివినవాళ్ళూ, - “ఇదేం విడ్డూరం? ఆ ఊళ్ళో కాంగ్రెసువాదుల కేమన్నా, పిచ్చి ఎక్కీందా? - లేకపోతే, పెద్దలను వెక్కిరించడానికా, యీ తతంగమంతా: - లేకపోతే - అతి సామాన్యపు బజారీ పడుపుగత్తె, కనుమూస్తే బ్రహ్మరథం పడతారా? -” అనుకుంటూ విస్తుపోవచ్చును: అందులో అబ్బురం ఏమీలేదు: చిట్టి బ్రతుకు మా సీమదాటి ఎందరికి తెలుసు? - ఆ మనిషి మనసు ఎవరికి తెలుసును? -

పోనీ, - ఇప్పుడన్నా, లోకం కనువిప్పడం మేలు:-

చిట్టి, - ఏ తల్లి కడుపునో పుట్టింది: ఏ చెట్టునీడనో తినో మానో ఎలాగో పెరిగింది: పదేళ్ళ వయసులో బొద్దుగా గున్నలాగా ఉండేది: సినీమాకు, ఆడవాళ్ళ గేటుదగ్గర సమ్మర్లం చూచుకుని, దూసుకుపోయేది, సినీమాలో విన్న పాటలూ, - చూసిన ఆటలూ, - కునికిపాట్లు పడుతూండే జట్కాబండి వాళ్ళదగ్గర పాడేది - ఆడేది: వాళ్ళు విసిరేసిన కానీ డబ్బులు పరికిణీరొండిన దోపుకునేది: ఎవడి చెవిసండునుంచో ఓబీడీ ఎగేసుకుపోయి, కమ్మగా దమ్ముకొట్టి, - ఎక్కడ నిద్రవస్తే - అక్కడే పడకునేది: చెట్టుమీద వాలే గువ్వపిల్లంత గోముగా, ఈ చెట్టుక్రింద పక్షి పెరిగింది:

చిట్టికి ఎవరా పేరు ఎప్పుడు పెట్టారో, ఎవరాపేరుతో మునుముందుగా పిలిచారో తెలిసేదాఖలా ఏమీలేదు: కాని, ఓరకంగా ఊహించడానికి కొంతవరకు వీలున్నది: అసహాయోద్యమ యోధులలో కొన్ని వర్గాలు. కేవలం శాంతిసమరం మీద విసుగుపుట్టి, - రైలుపట్టాలు లేవనెత్తడం, తంతితీగెలు తెంచడం ఇత్యాది సర్కస్ ప్రదర్శనానికి నడుంకట్టి దుమికిన రోజుల్లో, - మా ఊళ్లో, ఉత్తరాదినుంచి వచ్చిన గారడివాడి ఆటలో, తొలుదొల్తగా చిట్టి సాక్షాత్కరించింది: వాడు, ఏదో లాఘవం చేయడానికి, - ఎవరన్నా ఓ కూన అవసరమై చుట్టూ మూగిన మూకలో ఏ పోరగాణ్ణి రమ్మన్నా రాకపోవడంతో - "పోని నీవు రా చిట్టి: నిన్నేం కొరుక్కు తిననులే!" అని, జనంమధ్య కుమ్మిసలాడుకుంటూ ఆటచూడలానికి ముందుకు నెట్టుకువస్తాన్న ఈ ఏబ్రాసిని, వాడు వెక్కిరింతగా పిలవడంతో, చిట్టి ఆ సుముహూర్తాన రంగంలోకి, నిర్భయంగా దూకి, - వాడితో బాటు ఆడి, వాడిని ఆడించి ఆపూటనుంచీ, - చిట్టి మార్దైపోయింది: అదే పేరైపోయింది:

చిట్టి ఎవరు పిలిచినా పలికేది: అందరినీ కవ్వించి మాట్లాడేది: దాని మాటలో అదే పొంకం వుంది. మాటకూ మాటకూ మధ్య మౌనంగా పెదవి విరుపులో, - ఆ కంటి చూపులో, - ఏదో చెప్పరానంతనిండు ఉంది: చిట్టి అలవోకగా బూతులు మాట్లాడేస్తున్నా, ఎంత శోత్రియుడి కైనా వినడానికి ఏమీ ఎబ్బెట్టు ఉండేది కాదు:

చిట్టి అధిక చక్కంది: అదంతా అర్థంకాని అందం. ఎండా వానా అనకుండా, అహర్నిశలూ ఆగమ్మ కాకిలాగా తిరుగుతూ, అందిందల్లా తింటూ, ఏ జన్మానా, జుట్టుకు చమురూ, ఒంటికి నలుగులేని ఏబ్రాసి, - లక్కు పరిమళ సబ్బుతో చర్మసౌందర్యాన్ని రక్షించుకునే తారల గ్లేజు బొమ్మలకన్న పోణెంగా ఉండేది: పిల్లదాని పోషణ యాపత్తు పంచ ప్రాణభూతాలు చేసేవి అని మాకందరికీ గట్టి నమ్మకం! వచ్చిన ఏడాది లోపలే చిట్టికి నిండుగా వయసు వచ్చేసింది. వచ్చిన మరుక్షణంలోనే, - ఎవరో, పొరుగుారునుంచి బడి చదువుకోసం వచ్చిన ఓ కుర్రవాడి చెంప - నడి బజారులో నాలుగురోడ్లూ కలిసే రద్దిలో మెరుపుదీపం క్రింద చెళ్ళు మంది. అది ఎలా జరిగిందంటే -

చిట్టి, అప్పటినుంచి, కొన్నిరోజులుగా, సంజెపడిన తరువాత సరిగా అదేవేళకు, ఆ దీపం దగ్గరకు వచ్చి, ప్రొద్దు పోయేదాకా ఉండి, కడుపు పట్టినంత, ముంత క్రిందపప్పు కొనుక్కుతినేది. అంటే, తిన్నదంతా కొనుక్కునేది అనకూడదు: కొన్నప్పడల్లా కొన్నంత కొసరేయించుకునేది: చనువైనవాడు కొంటూంటే కలియబడి

ఓ పట్టెడు కముచుకునేది - బేరంసాగినంతసేపూ ఇలాగే బొక్కుతూ, చివరకు వాడు జంగిడి ఎత్తేవేళకు - మిగిలిన అడుగూ బొడుగూ దులిపించుకుని - ఆ కారంచేయి, పక్కనున్న స్తంభానికి వేసి పామి - ఓ గుక్కెడు నీళ్ళు తాగి, చక్కాబోయేది:

ఆవాళా అలాగే పోతుంటే, - అందుకోసమే కాపేసుకుని ఉన్న కుర్రవాడు, చాలాదూరం వెన్నంటి వెళ్ళి, - అడుగు కలిపి అడుగువేసి, - పలుకరించబోయినట్టు గొంతు తడబడి అందుబాటులో ఉన్న చెయ్యి పుచ్చుకున్నాడు. చిట్టి నదురూ బెదురూ లేకుండా - తెరిపిగా ఉన్న చేత్తో, వాడి చెంప మోగించింది: దెబ్బతో, వాడు పాపం గింగిరాలెత్తి పోయి, - ఓ పొల్లుకేకపెట్టి, రోడ్డు పుచ్చుకున్నాడు:

రాత్రి ఇలా జరిగిందని, - చిట్టి, తెల్లవారగానే ఎవరితోనో చెప్పింది: నిమిషంలో ఆ కథ ఊరు మొత్తంమీద గుప్ మన్నది: చిట్టికి వయసువచ్చిందని అందరికీ అర్థం అయింది:

ఊరు యావత్తూ విస్తుపోయిందంటే అబ్బురం ఏమీ లేదు: అన్నాళ్ళనుంచి చిట్టి, అలా వాళ్ళ నడుమను పెరుగుతున్నా, - అంత ఏపు కనబడుతున్నా, - చిట్టి వయసు వచ్చిన పిల్లది అనే భావనగాని, - దాన్ని చూసి మరులెత్తించు కోవాలనిగాని - ఎందుచేతనో జనాభాలో ఏ ఒక్కడికీ తోచినట్టులేదు:

ఆక్షణాన్నుంచి, ఎవడికివాడే, చిట్టిని చూస్తే బెదరిపోవడం మొదలుపెట్టాడు: చిట్టిమాత్రం ఏమీ మారిపోలేదు. చుట్టూ మెలగే లోకం మాత్రం విచ్చిపోయింది:

బెదరు ఎందుకంటే ఆ చిన్నది చెయిచేసుకుంటుందని కాదు: అది భయంకూడా కాదేమో, - ఎవడి మానానవాడు తానంత యంబ్రహ్మ నేనూ అని కించపడి ఉంటాడు: ఇంకో ఫికరుకూడా ప్రతివాడికీ వుండి వుంటుంది. చిట్టి ఎంతమాత్రమూ, చాటూ మాటూ లేనిపిల్ల: యిదివరకైతే ఆ చొరవని అందరికీ సరదా: ఇప్పుడు, మునపటి ధోరణిలోనే పలుకరిస్తే - చిట్టి ఏమనుకున్నా అనుకోకపోయినా, చూసే మరో మగరాయడు అసూయతో అయినా, అపార్థం చేసుకుంటాడు:

చిట్టి, కనపడ్డ ప్రతిమనిషితోనూ, రాత్రి జరిగిన ముచ్చట చిలవలు పలవలు లేకుండా చెప్పింది: ఎంత పని మీదపోయే పెద్దమనిషినైనా, నిలవేసి చెప్పింది. కోర్టుకు, వేళ మించిందని ఉరుకులు పరుగులుగా జల్కూ ఉరికించే లాయర్లను నిలవేసి చెప్పింది: తప్పించుకు పోయేవాళ్ళని తరుముకు వెళ్ళి, చేయిపట్టుకుని జబర్తస్తీగా ఆపి చెప్పింది: ఓపికున్నంతవరకూ, ఒక్కొక్కడికే చెప్పి.... ఎంతసేపటికీ తెమలకపోతే చిరాకుపడి పీచుమిరాయి అమ్మే సాయెబ్ చేతులో బాకాలాక్కుని, నాలుగు దిక్కులూ దద్దరిల్లేట్టు చెప్పింది:

జరిగిందేదో చెప్పిందే కాని, అవతల కుర్రవాణ్ణి తిట్టలేదు, - తిమ్మలేదు. జాలిగా, విసుగ్గా, కసురుకుంటూన్నట్టు తనలో తాను గొంతెత్తి అనుకుంది. "వాడేం మొగాడు! - చెయ్యట్టు కున్నాడు!"

ఆ కథ అంతటితో పోలేదు: ఆ కుర్రవాడెవరో మా కెవరికీ యీ నాటికీ తెలియదు: చిట్టికి తెలియదు: కాని అహోరాత్రాలు అదే చూపుగా తిరిగి,

ఎక్కడో మొత్తానికి పట్టుకుంది: పట్టుకుని, వాడు కోరుకున్న సుఖం బలవంతంచేసి దక్కించింది:

ఈ చోద్యం తనంత తాను చెప్పకపోతే, మాకు ఎలా తెలుస్తుంది? దోవ వెంబడి, పురివిప్పిన బుక్కాపావురం మల్లె చిట్టి ఏదో బరువెత్తిందించిన తేలికతో, నడచిపోతూ, - చంకనున్న పాపణ్ణి ఆడించుకుంటూ గుమ్మంలో నిలుచున్న ఏయిల్లాలితోనో, ముచ్చటంతా చెప్పేసిందట!

“మగవాడంటే ఎలాటి గండో అనుకున్నానమ్మా: అస్తమానం పసిపాపే! - కడుపెరిగి ఉంగపట్టాలి, లేకపోతే జాతి జాతి ఆకలితో అటమటించి పోతుంది!” ఇంత నీతి చెప్పిందట!

చిట్టి ఈ మాటమీదే బ్రతికింది ఇన్నాళ్ళూ!

లోకం చిట్టిని ఏనాడు వెర్రిదానికింద జమకట్టలేదు. వ్యభిచార నిర్మూలన చట్టం అమలుపరచే శాఖలో జమాజెట్టి లెవరూ, చిట్టి విషయంలో అలాటిపాపం ఎన్నడూ తలచలేదు: చిట్టి ఏంచేసినా, ఏమన్నా మా కెన్నడూ ఓగు అని పించలేదు: అలా బ్రతికింది:

తాను బ్రతకడం కాదు. లోకాన్ని బ్రతికించింది:

ఉరేగే దేముడికన్నా; ఊరి రోడ్లవెంట విచ్చలవిడిగా తిరిగే చిట్టికి బుద్ధిఉన్న ప్రతివాడూ మనసులో ఎందుకు మ్రొక్కుతాడో మేం చెపితేకాని, లోకానికి తెలియదు:

యుద్ధం ముమ్మరంగా ఉన్నరోజుల్లో - కదలేపలాలం విడిసేపలాలంగా మా ఊరు, పవలూ రాశ్రీ మేలుకునే ఉండేది: దండుస్టేషనులో దిగగానే, - అందుకైన అధికారులు వాళ్ళకి లెక్కప్రకారం అన్నపానీయాలకు మటుకు ఏర్పాటు చేసే, తరువాత వాళ్ళ ఖర్మానికి వాళ్ళని వదలేవాళ్ళు: మా ఊళ్లో... మహానగరానికి అనువైన కళ్ళలం త్రొక్కిడీమటుకే కాని, సదుపాయాలుమాత్రం సున్న: కొమ్ములుతిరిగిన కొన్ని నగరాల్లో ... ప్రపంచసంగ్రామంలో ప్రాణాలు అర్పించడానికి ... పొట్ట చేత్తోపుచ్చుకుని సన్నద్ధులైన వీరులకోసం, ఎడనెడ చీకటి విడుదులు అధికారులు ఏర్పాటు చేసిన వైనం గ్రంథస్థం కాకపోయినా ... అభిజ్ఞవర్గానికి ఆ విషయం కరతలామలకమే:

మా ఊళ్లోమటుకు, దిగిన ఆసాములు ఆదమరవడానికి అలాటి సదుపాయం లేకపోవడంతో ... సందెపడగానే పారువేటకు తండాలు తండాలుగా బయలుదేరిన యోధులు ... ఏ చీకటిలోనో ఏ గుయ్యారంలోనో ఆబకు అడుగువేసి ... అడుగులోనే పడక వేసి ... తరువాత ఏమైపోయేవాళ్ళో దైవానికి ఎరుక! ఒళ్ళు విరుచుకువచ్చిన పలాలం మళ్ళీ తరలే వేళకు చచ్చి సగమైనంతహీనంగా... ముప్పాతిక మువ్వీసం జబ్బు పెట్టెల్లో పడిసాగిపోయేది: ఇది, అందరికీ తెలుసు! కాని ఎవరేం చేస్తారు? అధికారులు మట్టుకు ఎన్నింటికని దేవుల్లాడుతారు?

ఎవరికీతరంకాని ఘనకార్యం చిట్టి సాధించింది: క్రొత్తలో, పలాలాలు దిగుమతి అవుతున్న రోజుల్లో, ఆ ఊరా ఆఊరా నీలివార్తలు కోటాను కోట్లు పుట్టుకువచ్చినవి: ఆరవ్వంతసుఖానికి, ఆడమొగాలకు మొగం వాచిపోయిన మూక ... ఏమరు

పాటున ఆడదంటూ కంటబడితే ఊరికే పోనివ్వడం లేదనీ, అక్కడా అక్కడా వాళ్ళ అఘాయిత్యం మూలంగా ఎన్నో ప్రాణాలు కడకట్టిపోయినాయనీ ... మొరాయించిన కొన్ని జీవాలు రూపులేకుండా పోయినాయనీ ... ఇంత గగ్గోలుగా ఉంది. ప్రతి ఆడగుండె పీచు పీచుమనే రోజులవి:

సరిగ్గా ఆ తరుణంలోనే:- చిట్టి యెట్ మాయమైంది. ఇక నేముంది; వాళ్ళెవళ్ళో యెగనేసుకు పోయినారనుకున్నాం: నేడో రేపో; ఆ కళేబరం ఏ కంచెలోనో ఏ కాలువగట్టు దుబ్బుల్లోనో దొరుకుతుందనుకున్నాం: చిట్టి అంతదారుణంగా అవతారం చాలించిందనుకున్నాం:

కాని; అలా జరగలేదు: చిట్టి మల్లెపూవల్లే మళ్ళీ వాళ్ళ నడుమకువచ్చింది; “ఇన్నాళ్ళూ ఏమైపోయినావ్ చిట్టి!” అని; ఊరు...ఊరూ ఏక ... గొంతున అడిగింది: తాను ఏమైపోయిందో ఏంచేసిందో అరమరిక లేకుండా చెప్పింది చిట్టి.

ఏనుగలల్లే బండి దిగిన ఎందరో పడుచువాళ్ళు... తెల తెలవారేసరికి, యెవళ్ళో మోసుకెళ్ళి బండిలో పడవేయవలసిన స్థితికి రావడం ... చిట్టిచూసింది: దీనికి మందేమిటా అని ఆలోచించింది: అడుగు ముందుకు వేసింది:

అటూ ఇటూ మళ్ళీ మనుష్యులని అటకాయించింది: బ్రతిమాలింది; దేశంకోసం బ్రతకమంది; యుద్ధంలో నెగ్గి సీమ చల్లబడితే ... ఏ చిన్న దాన్నో ఏలుకొని పిల్లాపాప యెత్తవలసిన మనిషివి నీకు యింతలో ఈ బుద్ధి ఏమిటంది: నీవు బొమికల బొమ్మవైపోతే; కన్నతల్లి కడుపుచేటుకదా అంది: నా మాట విను అన్నా అంది: వినని మొండి యెవరన్నా ఉంటే ... నాకు; రూకలొద్దు కోకలొద్దు: నన్నేలుకో ... నీ మనసంతా తీర్చుకో అంది!...

నదరుగానో, బెదరుగానో ... యెవడినీకాని త్రోవ తొక్కనీయకుండా అడ్డుపడింది:

“అందరూ నీమాటలువిని నీతిమంతులైనా రంటావా?” అని ఎవడో అక్కసుగా అడిగాడు: మా అందరి మనసుల్లోనూ కొరకొరలాడుతూంది ఆ ప్రశ్నే: మాతో కలసి మెలసి -, మాకోసం పెరిగిన చిట్టి ఎవళ్ళో ఊరూపేరూ లేని వాళ్ళ ముందు, తన వయసంతా వలకబోస్తుందా? బావురుమంటూ వచ్చినవాడు, - ఇది బ్రతిమాలితే, - అన్నా అంటే అట్టెమారిపోయి, మడిగట్టుకుంటాడా? ఎదుటవున్న సిద్ధాన్నం చెడగొట్టు కుంటాడా?

“నీతిమంతులంటే ఏమి?” అంది చిట్టి!
 “నీతి ఉన్నవాళ్ళు!”
 “నీతి అంటే?”

ఏం చెప్పాలో ఎవరికీ చేతకాలేదు: కాని, చిట్టిని అదుపులో పెట్టడం ఎలా? - నీవు చేసింది, అంతమంచిపని కాదని నచ్చెచ్చెప్పడం ఎలా?

“నీ ఒక్కదానివల్లా ఏమౌతుంది?” అని అడిగామనుకో, - అది అంతకన్నా మరో పెద్దతంటా అవుతుంది: “నా ఒక్కతెవల్లా కాకపోతే - నలుగురు మంచి ఏపైన వాళ్ళను సాయం రమ్మంటాలే!” - అంటే? - ఇంటింటికిపోయి, కంటికి ఆనిన పడుచునల్లా నిలవేసి, “నీవిలా గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూచోకపోతే, నాతోబాటు బయలుదేరరాదూ - ఆ ఒళ్ళంతా ఏం చేసుకుంటావ్? - కదులు!” ఇలా పచ్చి

పచ్చిగా రెచ్చగొడితే- అపడానికి బ్రహ్మతరమా? - అందుకని, - డూడూ బసవన్నలమై చెప్పిందంతా విని గ్రుడ్లనీళ్ళు కుక్కుకుని, ఊరుకున్నాం!

చిట్టికి ఎక్కడెక్కడనుంచో ఉత్తరాలు వచ్చేవి, - ఎన్నెన్నో బంగీలు వచ్చేవి, - నగదు వచ్చేది - కాని, ఏం వచ్చినా చిట్టి ఏం చేసుకుంటుంది? ఏది వచ్చినా, వచ్చింది వచ్చినట్టుగానే కంటబడ్డవాళ్ళకల్లా పంచిపెట్టేది: ఎవరన్నా తీయించుకున్న బొమ్మలు పంపితే - అవి అందరికీ చూపిస్తూ ఆ పడుచువాడికి తనకూ ములాఖత్, - ఏం మాట్లాడుకున్నారో, - ఎలా నవ్వుకున్నారో వాడెందుకు సిగ్గుపడ్డాడో, - ఏం ఒట్టేసుకున్నాడో అన్నీ, పూసగుచ్చినట్టు చెప్పేది:-

యుద్ధం ఉన్నన్నాళ్ళూ చిట్టికి తపాలు బట్వాడా చేయడం పోస్టువాళ్ళకు నిత్యమూ గండకత్తెరే - చిట్టికి ఫలానా చిరునామా అంటూ ఎక్కడుంది? వచ్చిన సరంజామా అంతా - అందరు పోస్టు జవాన్నూ పంచుకుని - ఏ మూల ఎదురుపడితే, అక్కడ అందిచ్చేవాళ్ళు: వ్రాత ఏమన్నాఉంటే, ఎవడిచేతన్నా చదివిస్తుంది, చదివినందుకు వాడికి, చేతనున్న వాటిలో దండిగా యిస్తుంది: పవలల్లా - పేట పేటకూ ఏదో సంబరం కాసేపు!-

చిట్టి, అటు యుద్ధానికీ - ఇటు ఈ ఊరికీ పుష్కలంగా సాయంచేసింది:

ఇంత చేసినందుకు - ప్రభుత్వం చిట్టి చేసిన మేలు మరచిపోలేదు: చిట్టితో మంతనాలాడిన పడుచువాళ్ళు అధికార్లతో ఏమేం చెప్పారో, చిట్టి చేసిన మేలు ఎలా వివరించారో, ఏమోగాని - మొత్తానికీ, మిలిటరీ అధికారులు గూడుపురాణిచేసి, ప్రభుత్వానికి కనుసన్న చేశారు:

ప్రభుత్వం - చిట్టి అఖండసేవకు సమ్మానంగా, సేవా పదకాన్ని బహూకరించింది:

ప్రభుత్వం తలపెట్టిన తతంగం అంటే - ఎన్ని యెజనాల యెర్రటేపుతోనో కూడినపని; దానికో బ్రహ్మాండమైన ఈషత్ - బహిరంగసభ - జిల్లా అధికారి రావడం; లెక్చర్ చదవడం - ఇత్యాది కామాటం లక్ష్యం:

అనాడు చిట్టిని సభకు బ్రతిమాలి తీసుకురావడం - వచ్చిందాన్ని ఒకచోట కూర్చోపెట్టడం - బ్రహ్మప్రళయం అయింది: పదకం యిచ్చారు - పుచ్చుకుంది - సభ యావత్తూ అమ్మయ్య! అనుకుంది. కాని; అంతలోనే చిట్టి అందుకున్న పదకాన్ని; అగ్రాసనం పక్క ఆసనంలో కూర్చున్న అధికారి పెళ్ళాం ఒళ్లోకి విసిరేసి - "పిల్లది అల్లా బోసిగా ఉందేం? చెరిపి చేయించి పెట్టండి! -" అని ఒడిలో ఉన్న పాప బుగ్గలు పుణికి; మళ్ళీ రోడ్డు పుచ్చుకుంది:

చిట్టిని అదమాయిండానికి యెవరి తరం? - ఇలాటి రవంత అభాసు జరగడం మూలాన్నే పదక బహూకరణ విషయం ఏ పత్రికలోనూ పడలేదు:

ఇలా బ్రతికింది చిట్టి: ఇంత ఘనంగానూ వెళ్ళి పోయింది:

-చిట్టికి ఏంజబ్బో యెవరికీ తెలియదు. యెవరూ మందివ్వలేదు: పోయినదన్నారు: బొమ్మ నెవరూ చూడకూడదు; అది .. చిట్టి ఆఖరికోరిక అన్నారు:

అన్నారంటే ...మరెవరో కాదు; సినోరా సీతాయ్: సీతాయ్ భవనంనుంచే; ఉత్సవంగా ఊరేగించారు: నాయకులు ముందు నడచారు: ఇల్లాటి విషయాల్లో సీతాయ్ మాట; మా కాంగ్రెస్సంస్థ ఔదల ధరిస్తుంది:

యెవరి మొగానా; కత్తివేటుకైనా నెత్తురులేదట ఆనాడు:

“జర్మనీవారు వచ్చి దేశం ఆక్రమించుకుని ఏదన్నా బీభత్సంచేసే అవకాశం ఉంది గనుక ... ప్రజలు యావన్మందీ; మానధనప్రాణరక్షణకు ఏ మారుమూలకేనా పోవలసిందోహో!” అని ప్రభుత్వం ఘోషించినప్పడైనా ... విశాఖ పట్టణం: కాకినాడ గ్రామాలమీద; జపానులో తయారైన బాంబులు రాలినప్పడైనా ... బ్లిట్స్ అవిచ్చిన్నంగాసాగితే ... ఇంట్లో దీపం ఇరవైనాలుగు గంటల్లో ఆనవాలు లేకుండా పోయే అవకాశం ఉందని తోచినప్పడన్నా ... యెవరికీ: అంటే మాలో యెవరికీ; ఇంత దుఃఖం రాలేదు: ఆకాశంక్రింద బ్రతికిన చిట్టి ... చివరకు యిలా యెందుకు అయిపోయింది? ఏనుగులు; చివరిఘడియలు వచ్చినాయని పసిగట్టినప్పడు ... ఒంటరిగా ... యెక్కడికోపోయి ... కూలిపోతాయంటారు కాదూ? ... ఈ దిగ్గజమూ అంతే చేసిందా? ... చిట్టి; రాలి పోయిందా? ...

అన్ని గుండెలూ తరుక్కుపోయినాయ్: ... కాని, యెందుకో సీతాయ్ ఒక్కతెమాత్రం చెక్కుచెదరకుండా చిరునవ్వుతోనే ఉందట:- అందరికీ ముందు నడిచిందట - ఏమిటానవ్వు? - అని, ఎవరడుగుతారు - సీతాయ్ని? -

సీతాయ్ అంటే - మీకు అసలు తెలియదు: అదో పెద్దబాలశిక్ష:

★ ★ ★